

12004

769-024

170
ԻՆՉԻՔԻՐՈՍՈՍԻ

ՆԱԲԱՏԱՐ

Հասցիքս ձերտի յաջողութիւնս : Վաւր . Ե . 6 :

Ի ԶԴՐԻՒՄՆԵՐ :

Ի Տպարանի Առեւտրական Առիճիթի :

1842

Յառաջական :

Սուրբ Վրոց մէջը կրգտնրլին շատ խօսքեր՝ որ կերեան թէ դիմախօսութիւն են իրարու . ու թէ որ անանկ դիմախօսութիւն երեցած խօսքերուն միայն մէկը առնրլի ու մէկալը ձգլի , գուցէ գայթակղութիւն մը պատճառի պարղամիտ ընթերցողին : Օրինակի աղաղաւ՝ Պօղոս կըսէ , “ Հաւատքով կարղարանայ մարդ առանց օրէնքին գործքերուն ” . ու Տակոբոս կըսէ , “ Վործքերով կարղարանայ մարդ՝ ու չէ՛ թէ հաւատքով միայն ” : Երդ՝ բարեմիտ ընթերցողը աս երկու խօսքերս կարղալով՝ ու լաւ խորհրղածելով անոնց վրայ՝ կիմանայ թէ Պօղոս արղարանալու միջոցը հաւատքը դնելով չէ՛ թէ գործքը կըջրէ . որով՝ հետե կենդանի հաւտքին պաշտօնն է բարի ու Լստուծոյ հաճելի պտուղ բերել . ու առանց ան պտուղին մեռած է ան հաւտքը , ինտոր որ միւս առաքեալը կը բացատրէ :

Ուստի կաղաչենք աս տետրակիս յարղի ընթերցողներուն՝ որ ասոր հետը կարղան նաև ան միւս տետրակը՝ որ կըկոչլի Քարէ-գործ-ութեան ( ) գործը , որպէս զի կարող ըլլան տեսնալու բարեգործութեան օգուտը ու հարկաւորութիւնը , ու անոր վերաբերեալ ճշմարիտ ու պատշաճաւոր շարժառիթները :

Ի՞նչ է Վրիստոսի Հատարը :

Վարդացող , բնաւ աս հարցմունքը ըրիր մի , և անկեղծ ու ջերմեռանդ կամքով կուզէս մի ասոր պատասխանը ընդունել . թէ որ ասանկ է , աս ճ'առը թեպէ՛հ համար գրվեցաւ . երանի թէ Մատուած ասիկա օրհնութիւն մը ըներ քեզի :

Բարեկամ , կարելի է որ երբեմն քու մեղքերդ քննելով ներսիդիդ խոռովութիւն մը զգացեր ես , և թէ որ խօսքով ալ չէ՛ նէ , գոնէ քու միտքիդ մէջէն հարցուցեր ես , թէ "Ի՞նչ ընեմ որ փրկըվիմ" : Ըստ հարցմունքիդ՝ աննոյն պատասխանը ունիս , որն որ Պողոս առաքեալը Բանտապետին տըւաւ , ըսելով՝ " Հաւտայ Տէր Յիսուս Վրիստոսին" : Բայց տակաւին կըտարակուսիս , կըհարցունես՝ թէ ի՞նչ կընշանակէ աս խօսքը . կըփափաքիս գիտնալ Վրիստոսի հատարուն ճիշտ ինչ ըլլալը :

Մեղսակից , քու փափաքդ շատ իրաւունքով է . զարմանքը և մեղքը ան է՝ որ դուն ասանկ հարցմունք մը չըրիր առաջ . խիստ հարկաւոր ու երևելի հարցմունք մըն է աս , և քու փրկութեանըդ՝ ընելու բաներ շատ ունի . ինչպէս որ Մատուածաշունչը կիմացունէ , թէ "Ըն որ կըհաւտայ Արդիին՝ յաւիտենական կեանք ունի , և ան որ չի հաւտար Արդիին՝ կեանք չի պիտի տեսնայ , հոգո՛ւ Մարտիրոս Բարեկամինը անոր լեզու իմաստ" :

"Ի՞նչ է Վրիստոսի հատարը" . քուկին իրեն կարծիք ըլլալիդ պատճառ է . քուկին կընշուի հատարը է ,

4097
527
5827

որ ինքը կարող է և կամեցող քեզ փրկելու՝ և Լիմայ փրկելու . ու ինքըզինքդ բոլորովին իր ուզորմութեանը ձգելու է . և փրկութեան համար մինակ իրեն ապաւինիլդ է :

Վրո-լին իբէն Լուսույց ըլլալու պատուէս . մինչև որ աս չընես նէ , բնաւ զինքը չի պիտի փնտրուես ջերմեռանդութիւնով՝ կամ՝ բոլորովին իրեն ապաւինիս : Օրորօրինակ՝ մինչև որ ինքըզինքէդ քու հիւանդ ըլլալու չըզգաս նէ , բժիշկ մը չես կանչեր . ինչպէս որ Պետրոս առաքեալը երբոր ծովին վրայ կըքայէր , մինչև իր խղճովիլ չըզգաց նէ , չի պօռաց , [Թէ՛՝Տէր , ազատէ իս՛] : Լնանկ ալ մեղաւորը բնաւ չերթար Վրիստոսին ստոյգ կերպով , մինչև որ իր կոթսըված ու թշուառ ըլլալը չըզգանէ , Արեմն սիրելիս , աս Վիտնալը բաւական չէ , սքսրտիս Օգալ :

Չէ՛ իրնոս՝ կըսես մի . ուրեմն ինչպէս կորսըված , և ինչպէս թշուառ եղած ըլլալու ես . պարտի քու խօսքդ քեզ ամօթով ու վախով լեցունել : Արի՛ն յանցանքն է որ չես զգարկոր . ի՞նչու այսչափ երկար ժամանակ կըմնաս “Չէ՛ իրնոս” ըսելով : Արնաս զգալ Լուսույց-Լի-ն նոյն բոպէին՝ երբոր մարդասպանի մը ձեռքը իյնաս . կրնաս զգալ Տրոս-Լի-ն նոյն բոպէին՝ երբոր բարեկամ մը մեռնելու վտանգին մէջը տեսնաս . ու տրտմութիւն չես մի զգար՝ երբոր խորհիս չարչարված Փրկիչի մը վրայով , որուն սէրը դուն չարաչար գործածեցիր , խռովութիւն չես մի զգար՝ երբոր միտքդ բերես ան ահագին դատաստանը , որուն շուտով պիտի հասնիս : Պիտի համարձակիս մի ըսել քու դատաւորիդ ան մեծ օրը , որ չի կրցար զգալ Փրկիչի մը կարօտ ըլլալդ :

Սակայն իրեն որ , “կրգգամկոր , գոնէ չափով մը որ խեղճ , յանցաւոր , ու կորսըված մեղաւոր մըն եմ . բայց աս ըսելս չի պիտի փրկէ զիս” : Այո , չի պիտի փրկէ . հազարաւոր մարդիկ զգացին ասիկա և կորսըվեցան . ալ դուն պարտիս ,

Նամակը որ Վրբիստոս խորող է եւ խմբեցող թեզ ժրվելու՝ եւ նի՛սայ ժրվելու : Ինքը կարող է , ինչու որ ինքը ամենազօրաւոր է . դուն մեծ մեղաւոր մըն ես , Վրբիստոս ալ մեծ վրկիչ մըն է : Սատանան կըջանայ քեզ համոզելու՝ թէ Վրբիստոս կարող չէ քեզի պէս ասանկ մեծ մեղաւոր մը փրկելու . բայց սուտ է : Ինքը կարող է , և թէ որ չի հաւտաս իրեն՝ թէ բոլորովին ամենակարող ու ամենազօրաւոր է ինքը , չի պիտի ապաւինիս իրեն՝ ան մարդուն պէս , որ էրած տունի մը խախուժ սանդղուղին վրայ չի կոխէր , որնոր՝ ինքը աղէկ գիտէ թէ զինքը վար պիտի ձգէ :

Դուն աս ալ հաւտալու ես որ ինքը կամեցող է . և իր կամեցող ըլլալը շատ կերպով ցուցրցեր է . թէ որ կըբերկրայիս՝ դուն հաւտացող չես , ու զինքը կըբարկացունես : Մտմըտանայիմ՝ երբոր ինքը յառաջ կըբերէ աս բարեգուժ բարի եկիրը , ըսելով՝ “Մ՛վ որ ինծի կուգայ , ես ան դուրսը չեմ թողուր” . ու դուն ալ աս խօսքին պատասխանես՝ թէ “Մ՛վ Տէր , չեմ կրնար խորհիր որ դուն կուզես ընդունել ինծի պէս ասանկ մէկը՝ քեզի գալու ըլլամ՝ նէ . աս պատասխանդ իրեն հաճելի՞ է մի : Եւ երբ տակաւին աս որ կրգգաս թէ “Պինտ մեղաւոր եմ՝ թողուժիւն գտնալու յոյս չի կայ” , ճիշտ ատ զգայուժիւնովդ նոյն պատասխանը կուտաս . դուն խոնարհու թիւն ը-

նեմ ըսելով կըստալիսկոր ասկէց . ինչու որ ըրածըդ անհաւատութիւն է ու մեղք :

Պարտիս հաւտալ որ ինքը կամեցող է հիմայ . գուցէ դուն խորհեցար որ քանի մը օր կամ քանի մը շաբաթ ապաշխարելով ու առաքինութիւն գործելով , աղօթքով ու լալով քու սիրտդ աղէկ մը մաքրելէն ետքը ինքը պիտի կամեցող ըլլար : Ատոյգ եղիւր որ քու ամենաչար թշնամիդ քու սասնկ խորհիլդ շարունակելէն էվելի բան մը չուզէր : Եւ ասանկ՝ դուն չէ թէ աղէկ , հապա էվելի գէշ կըլլասկոր . և բան մը չես ընելկոր Վրիստոսի շնորհքը ստանալու համար՝ երբոր ինքըզինքդ իր հրաւերքին յանձնել չես ուզեր : Ա՛նչև որ չի հաւտաս նէ որ ինքը կարող է և կամեցող քեզ փրկելու՝ և իմայ փրկելու , բնաւ չի պիտի փրկելովիս : Վու հոգիիդ մեծ թշնամին իր խորամանկութիւնովը չի յորդորեր քեզ որ Հասարակ ատեն մը հաստատես Վրիստոսի երթալու ու Վրիստոս անատենը քեզ ընդունէ . հապա որ դուն ատ ժամանակ հաստատելը շաբաթ մը , կամ ժամ մը և կամ բուպէ մը ուշացունես նէ՝ բաւական է , ինչու որ անանկով անոր կամքը կրկատարվի , և քու հոգիդ կրկորսրվի :

Ինքըզինքդ բոլորովին իր ողորմութեանը ձգելու ես , և փրկութեան համար մինակ իրեն ապաւինելու ես . ասոր մէջը կըպարունակվի որ քու առաքինութիւններովդ ինքըզինքդ փրկելուդ կամ ուրիշ ճամբով մը փրկելուդ բոլոր յոյսերը օւրանաս ու միայն Վրիստոսի արդարութեամբը փրկելուդ յոյսէն ՚ի զատ՝ ամենևին ուրիշ յոյս մը չունենաս : Բնաւ չըզագրի մի որպէս թէ բու-

ըր կրցածիդ չափ ըրած ես . և կամ երբեմն չի ջանացիր ու չի մտմտացիր մի էվելի Հաստատուն յոյս ու թողու թիւն գտնալու համար . թէ որ կարելի է նէ քանի մը առաքինու թիւններ ալ ընել ու քանի մը ապաշխարանքներ ալ քաշել : Արդարև գուն ասոնք ինչոք շոք ըրիր մինչև հիմայ :

Ճիշտ դադրեցուր ընելը , և սկսէ Հատարալ . ու Վրիստոսին ապաւինէ որ ամէնը ինքը ընէ , ու գուն ապահով ըլլաս : Վեցուք թէ մարդ մը նաւակի մը թիւերը քաշէ գետի մը վրայ ճիշտ ան տեղին մօտ՝ ուր որ ահագին կերպով ջուրը վերէն 'ի վար կը վաղէ . և հոսանքը սկսէ դէպի վար տանիլ զինքը , ու գետեզերքը կայնած դիտողները յոսերնին կտրեն թէ անշուշտ պիտի կորսըվի , ու ամէնքը բարձր ձայնով պօռան՝ թէ "Վնքը կորսըվեցաւ" : Վայց շուտով որ չուան մը ձգվի դէպի ողորմելի մարդուն , ու չուանը ջուրին մէջը նաւակին քովը մօտիկնայ . էնայ ինչպէս է աս գործը , բոլոր դիտողները կը կանչեն մի իրեն որ թիւերը քաշէ ու թու իր ու պինտ մը ջանայ եղբրքը հասնելու , երբոր իր ձեռքին բոլոր զօրութիւնովը յայտնապէս նաւակը դէպի կործանման կրտանիկոր : Չէ՛ չէ . հապա անոնք միարեբան ու սաստիկ պիտի պօռան՝ թէ , "Թո՛ղ քոսք քո թիւերըդ , թո՛ղ քո անյոյս ջանքերդ , Վնէ՛ չուանը" : Վայց թէ որ ինքը թիւերը քաշելը ընտրէ նէ , անշուշտ քանի մը բոպէյէն ետքը աներևոյթ կըլլայ ու կը կորսըվի :

Հիմայ աս մարդուն իր փրկըվելու ճամբան թիւերը քաշելը չէր , հապա անոնք գործածելէն դադրելը , ինչու որ երբ թիւերը կը քաշէրկոր՝ չի կրցաւ .

պինտ բռնել չուանը : Ասանկ ալ մեղաւորին փրկութիւնը ինքրզինքը փրկելու ջանալէն չի գար , հապա ջանալու դադրելէն . քանզի քանի որ փրկութեան գործը ինքը կատարել կըյուսայ , չի պիտի ապաւինի Վրբխոսոսին . ուրեմն չէ թէ ընելը կըպահանջուի , հապա հաւտալը :

Վայց կըսես թէ , “ թէ որ իմ բոլոր ընելիքս՝ ինքրզինքս փրկելու ջանքերէն դադրիլը՝ ու իմ փրկութեանս գործը Վրբխոսոսի ընելուն ձգելն է նէ , ինչո՞ւ կըստիպէք իս՝ որ Վրբխոսոսնայ ըլլամ , կամ ինչ որ պէտք է նէ ընեմ . ինչո՞ւ չէք թողուր իս որ լուռ կենամ ու սպասեմ որ Վրբխոսոս գայ ու ինծի թողութիւն տայ ” : Վարի՛ սիրելիս , ես ալ քեզի կըհարցունեմ . ի՞նչպէս պիտի ըլլար ան նաւակին մէջը եղած մարդուն՝ թէ որ իր թիւերը ձգեր ու իր ձեռքերը մէկզմէկու վրայ գներ ու չուանին սպասէր որ զինքը փրկէ : Անշուշտ ինքը ինչպէս որ թիւերը քաշելով մեռաւ նէ , աւանկ ալ թէ որ լուռ կենար նէ՝ չի պիտի՞ մեռներ , այո՛ . ուստի պէտք էր իրեն՝ որ միայն չուանը բռնէր : Ասանկ ալ մեղաւորը պարտի Վրբխոսոսը Բանէլ իր սիրտը մաքրելուն շրջապատելով . ու անշուշտ գիտնալով որ իր սիրտը չի մաքրելիր իր բռնած ճամբովը , հապա պարտի միայն Վրբխոսոսին նայիլ : Եւ գիտնալով որ գետինը իր տակէն կանցնիկոր , և զգալով թէ բոլորովին կորսրված ու թշուառ է , կըլլեցի յուսահատութիւնով ու յուսով խառնրված — յուսահատութիւնը՝ իր մէջը , և յոյսը՝ Վրբխոսոսի զօրութեանը ու ողորմութեանը մէջը — ու կըսէ ,

“ Ես կըկայնիմ լեռան մը ծայրը ,
Մ՛հ , փրկէ պիս՝ որ չիյնամ ” :

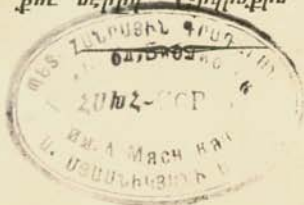
Անատենը իր աղօթքը կրլսվի . բարեգուծ Փրկիչին սիրտը պատրաստ է զինքը ողջունելու . ողորմութեան բազուկները երկնցած են զինքը ընդունելու . բարի եկիրը կըհասնի իր ականջը , “Մրդեակ” ուրախ եղիր , քու մեղքերդ թողված ըլլան քեզի” : Անքը կըհասայ ատ խօսքին — ինքը կապաւինի Փրկիչին ատանկ սիրտին — ինքը կիյնայ ան ողորմութեան բազուկներուն — ու ապահով կըլլայ :

Հիմայ սիրելի կարգացող , քու հարցմունքիդ պատասխանը տրվեցաւ . ատ պատասխանը ճշմարիտ չէ՞ մի . պարզ չէ՞ մի . շնո տեսնար քու սխալըդ . որովհետեւ ամէն բաները պատրաստ են հիմայ , և Սուրբ Հոգին բոլորովին չի ձգեր քեզ մինչև հիմայ ուշանալուդ համար , ալ երկար ատեն պիտի մնաս մի :

Հիմայ քու սիրտդ կըսէ՞ մի , թէ “Արհաւատմ Տէր , օգնէ իմ անհաւատութեանս” . բոլոր սրբտովդ կընդունեն մի Փրկիչին խօսքը . կուզեն մի իրեն ապաւինիլ որ ինքը ընէ քու փրկութեանդ բոլոր Գործերը :

Թէ որ ասանկ է , ձգէ աս ճ'առը . խոնարհացուր ինքըզինքդ քենէ նախատված բայց տակաւին պատրաստ կեցող ու կարեկից Ազատիչին առջևը , յայտնէ իրեն քու բոլոր սիրտդ , և ինքը քեզի պիտի ներէ , պիտի ընդունէ քեզ , և պիտի փրկէ :

- 1 Օտար թիր հոգիս ուրախ երգով ,
քու մեծ Փրկիչդ օրհնէ փառքով ,
զոր իրաւամբ ինէ կուղէ ,
ն՛հ , իր սէրը ինչ առատ է :
- 2 Օխս կործանած ինկած տեսաւ ,
բայց սիրելէն չի դադրեցաւ .
զիս կորսրվածս ինքը փրկեց ,
ն՛հ , իր սէրը որչափ է մեծ :
- 3 Օօրք թշնամեաց՝ Երկիր՝ Վժոխք ,
թէէն ճամբուս են խափանողք .
ինքն է անփտանդ հոգիս տանող ,
ն՛հ , իր սէրը ինչպէս ազդող :
- 4 Երբ նեղութիւնք մութ ամպի պէս ,
կը որոտան յոյժ սաստկապէս .
ինքն միշտ հոգիս կը պաշտպանէ ,
ն՛հ , իր սէրը ինչ բարի է :
- 5 Եւտ հեղ կը զգամ իմ չար սիրտէս ,
որ հեռանալ կուղէ Փրկչէս .
թէպէտ շատ հեղ զինքը մոռցայ ,
ն՛հ , իր սէրը միշտ կը մնայ :
- 6 Եւտով որ մութ ձորէն անցնիմ ,
բոլոր ուժէս որ լքանիմ .
վերջին շունչիս հաճեաց Տէր իմ ,
որ քու սիրոյդ երգով մեռնիմ :
- 7 Եւալ ՚ի վեր ունիմ ես տենչ ,
ան լուսափայլ աշխարհն անվերջ .
բերկրիմ երգեմ ՚ի լոյս անշէջ ,
ն՛հ , քու սէրը Երկինքին մէջ :

Պատահանք արևու Արևիկոսի և բարե իրեն
Ըստ ի նշանի և զանգուղի Երևանի Գր. Գ. Գ. Գ.

